

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту
Кафедра мовної підготовки та соціальних комунікацій

Затверджено
Науково-методичною радою Університету
протокол від «20» 01 2022 № 2
Голова НМР С.А. Супруненко

Робоча програма

навчальної дисципліни

«Основи класичної філології»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

(денної та заочної форм навчання)

галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

спеціальність 035 «Філологія»

освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно)»

Статус дисципліни: вибіркова

Ірпінь 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи класичної філології» складена на основі освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно)» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія», затвердженої Вченою радою Університету від «26» 04.2021 р протокол № 5_.

Укладач: О.В. Дячук, к.філол.н., доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Рецензенти: Л.В. Онучак, кандидат педагогічних наук, доцент професор кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

 Л.В. Чайка, д.філол.н., доцент, професор кафедри правничої лінгвістики

Гарант ОП О.В. Дячук, к.філол.н., доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою мовної підготовки та соціальних комунікацій, протокол від «15» 12 2021 № 2

В.о. завідувача кафедри Т.С. Гиріна, доктор наук з соціальних комунікацій

Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту протокол від «29» 12 2021 № 2

Голова вченої ради факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту Н.І. Зикун, доктор наук з соціальних комунікацій, професор

Завідувач сектору науково-методичного забезпечення освітнього процесу С.В. Меднікова
Реєстраційний № _____

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни.....	5
2.1. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.....	6
2.2. Результати навчання.....	6
2.3. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	6
2.4. Структура навчальної дисципліни.....	7
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями.....	9
4. Критерії оцінювання.....	17
5. Засоби оцінювання.....	21
6.Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю.....	22
7. Рекомендована література.....	24

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Основи класичної філології» є складовою дисциплін філологічного циклу вибіркового блоку. Його вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: опанування системою знань з історії походження західно-європейських мов та літератур, основи латинської та давньогрецької мов як мов-основ германо-романського лінгвоареалу, античну візантійську та римську літератури.

Курс «Основи класичної філології» висвітлює питання ролі і місця германських мов в історичному екскурсі, предмет та завдання, роль і значення давніх так званих «мертвих» мов, зміст, жанри, теми античної літератури, їх значення для розвитку і становлення сучасних європейських мов і літератур.

Робоча програма визначає обсяги знань, які здобувачі вищої освіти повинні опанувати відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Основи класичної філології», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Метою навчальної дисципліни «Основи класичної філології» є ознайомлення з історією розвитку європейських мов та літератур, зокрема в античний період, а також стислий огляд головних проблем сучасної класичної філології як наукової дисципліни; створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок студентів-філологів.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Основи класичної філології» є:

- ознайомити студентів з класичними європейськими мовами;
- ознайомити студентів з античною літературою;
- вивчити базові теоретичні положення, поняття й терміни класичної філології як системи уявлень про міжмовну й міжкультурну комунікацію; аспекти, моделі, методи, основні закономірності філології;
- вивчити історію й розвиток теорії класичної філології в Україні й у світі;
- оволодіти основними поняттями основ класичної філології.

У процесі вивчення навчальної дисципліни важливо зосередити увагу на засвоєнні знань із таких питань: генеза та історія класичних мов Європи, фонологія та граматики класичних мов, історія розвитку теорії класичної філології в Україні й у світі; зміст, жанри, теми античної літератури (давньогрецької та римської).

Вивчення навчальної дисципліни «Основи класичної філології» здійснюється на лекціях, семінарських заняттях, а також при самостійному опрацюванні студентами рекомендованої літератури. Лекції носять проблемний, дослідний характер та спрямовують студентів на подальший розвиток і вдосконалення знань і навичок з філології як класичної, так і сучасної.

Під час семінарських занять та індивідуальної роботи студенти набувають уміння та навички, використовуючи які, повинні:

- 1) представити картину виникнення і основних етапів розвитку класичної та сучасної філології;
- 2) роздивитись основні об'єкти класичної філології;
- 3) окреслити проблему методології філології.

Об'єктом вивчення курсу «Основи класичної філології» є класичні мови і антична література.

Предмет дисципліни. Основи походження західноєвропейських мов та літератур, основи латинської та давньогрецької мов як класичних мов-основ германо-романського лінгвоареалу, античну візантійську та римську літератури.

Методи та форми навчання: комунікативний, що включає соціокультурний і когнітивний компоненти в контексті «діалогу культур». В процесі навчання застосовуються

також когнітивний та дедуктивний методи, асоціативний підходи до засвоєння навчального матеріалу, враховуються тенденції сучасної англійської мови.

По закінченні курсу студенти мають досягти рівня B 2.

Основними принципами навчання є інтерактивні методи, комунікативна спрямованість, використання когнітивного підходу.

Основними організаційними формами навчального процесу за кредитно-модульною системою є практичні аудиторні заняття, позааудиторні індивідуальні та позааудиторні домашні заняття.

Форма навчання: денна та заочна

Форми організації занять: проведення практичних занять, індивідуально-консультаційна робота, самостійна робота, проведення комп'ютерного тестування в системі Moodle.

Організація поточного та підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться у вигляді підготовки індивідуальної роботи, написання поточних тестів. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі диференційованого заліку.

2.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність , ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів національних – ECTS – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
Модулів - 1	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»		
Змістових модулів - 2		2-й	1-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		3-й	2-й
		Лекції	
	Спеціальність 035 «Філологія» ОПП Геранські мови та літератури (переклад включно)	24 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		44 год.	82 год.
		Індивід.-консультац. робота	
		2 год.	2 год.
Форма семестрового контролю: диференційований залік			

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯХ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність працювати в команді та автономно.

Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізитами вивчення даної дисципліни є: «Основи теорії мовної комунікації», «Вступ до мовознавства», «Вступ до перекладознавства», «Латинська мова».

Постреквізитами вивчення даної дисципліни є: «Семантико-стилістичні проблеми перекладу фахових текстів», «Термінологія основної іноземної мови», «Лінгвокультурологія».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				Всього (год.)
		Лекції (год.)	Семінари (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	
МОДУЛЬ I = 3 кредити (90 год.)						
ЗМ 1 (Теми 1-6) Основи класичного мовознавства.						
Т.1	Вступ до курсу «Основи класичної філології». Поняття класичної філології	2			4	6
Т.2	Латинська мова як класична мова. Історія латинської мови	2	2		4	8
Т.3	Фонетика латинської мови. Алфавіт і графіка латини	2	2		4	8
Т.4	Давньогрецька мова як класична мова. Історія давньогрецької мови	2	2		4	8
Т.5	Фонетика давньогрецької мови. Алфавіт і графіка давньогрецької мови	2	2		2	6
Т.6	Риторика як наука та мистецтво	2	2	2	4	10
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.)						
Всього по модулю 1		12	10	2	22	46
ЗМ 2 (Теми 7-12) Основи класичного літературознавства						
Т.7	Давня Греція	2	2		4	8
Т.8	Проблеми вивчення давньогрецького епосу	2	2		4	8
Т.9	Типологія грецької лірики	2	2		4	8
Т.10	Давній Рим	2			4	6
Т.11	Рання римська словесність	2	2		4	8
Т.12	Специфіка римської драми	2	2		2	6
Всього по модулю 2		12	10		22	44
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу		24	20	2	44	90

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				Всього (год.)
		Лекції (год.)	Семинари (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	
МОДУЛЬ I = 3 кредити (90 год.)						
ЗМ 1 (Теми 1-6) Основи класичного мовознавства.						
T.1	Вступ до курсу «Основи класичної філології». Поняття класичної філології				7	7
T.2	Латинська мова як класична мова. Історія латинської мови				7	7
T.3	Фонетика латинської мови. Алфавіт і графіка латини	2			6	8
T.4	Давньогрецька мова як класична мова. Історія давньогрецької мови				7	7
T.5	Фонетика давньогрецької мови. Алфавіт і графіка давньогрецької мови		2		7	9
T.6	Риторика як наука та мистецтво			2	7	9
Всього по модулю 1		2	2	2	41	47
ЗМ 2 (Теми 7-12) Основи класичного літературознавства						
T.7	Давня Греція				7	7
T.8	Проблеми вивчення давньогрецького епосу				7	7
T.9	Типологія грецької лірики	2			6	8
T.10	Давній Рим				7	7
T.11	Рання римська словесність				7	7
T.12	Специфіка римської драми				7	7
Всього по модулю 2		2			41	43
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу		4	2	2	82	90

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основи класичного мовознавства.**

Тема 1. Вступ до курсу «Основи класичної філології». Поняття класичної філології.

План лекційного заняття

1. Предмет курсу «Основи класичної філології».
2. Поняття філології, класичної філології.
3. Предмет мовознавства.
4. Предмет літературознавства.
5. Об'єкт вивчення античної літератури.
6. Класичні мови: латинська і давньогрецька мови.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Проаналізувати структуру дисципліни «Основи класичної філології» та її зв'язок з іншими науками.
2. Звернути увагу на поняття «мертві мови».

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає завдання наукової дисципліни «Основи класичної філології»?
2. Що є предметом вивчення основ класичної філології?
3. Хто з видатних філологів вивчав основи класичної філології?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [1 - 4];

Додаткові[9; 10]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 3, 4, 5]

Міжнародні видання: [1, 2]

Тема 2. Латинська мова як класична мова. Історія латинської мови.

План лекційного заняття

1. Коротка характеристика історії латинської мови.
2. Етапи розвитку латинської мови.
3. Латинська мова в Україні.
4. Латина як мова канцелярії.
5. Українська латиномовна література.

План семінарського заняття

1. Етапи розвитку латинської мови.
2. Латинська мова в Україні.
3. Латина як мова канцелярії.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Латинізми в сучасній українській мові.
2. Вивчення латини в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Дайте характеристику латинській мові.
2. Як етапи розвитку латинської мови?
3. Як розвивалась латинська мова в Україні.
4. Особливості латини як мова канцелярії.
5. Яких українських латиномовних письменників ви знаєте?
6. Назвіть латинізми в сучасній українській мові.

7. Особливості вивчення латини в Україні.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [1, 2];

Додаткові[1, 4; 8]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [2,3,6,8]

Міжнародні видання: [4,8]

Тема 3. Фонетика латинської мови. Алфавіт і графіка латини.

План лекційного заняття

1. Латинський алфавіт.
2. Вокалізм латинської мови.
3. Консонантизм латинської мови.
4. Складоподіл у латинській мові.
5. Довгота і короткість складу в латинській мові.
6. Правила наголошення в латинській мові.

План семінарського заняття

1. Латинський алфавіт.
2. Вокалізм латинської мови.
3. Консонантизм латинської мови.
4. Складоподіл у латинській мові. Довгота і короткість складу в латинській мові.
5. Правила наголошення в латинській мові.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Дифтонги латинської мови.
2. Сполучення приголосних звуків латини.
3. Правила вимови сполучення приголосних звуків латини.

Питання для самоконтролю

1. Розкажіть латинський алфавіт напам'ять.
2. Система вокалізму латинської мови.
3. Система консонантизму латинської мови.
4. Особливості складоподілу в латинській мові.
5. Як визначається довгота і короткість складу в латинській мові.
6. Назвіть основне правило наголошення в латинській мові.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [4];

Додаткові[4; 7, 8, 11]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [10, 14, 15]

Міжнародні видання: [6,7]

Тема 4. Давньогрецька мова як класична мова. Історія давньогрецької мови.

План лекційного заняття

1. Коротка характеристика історії давньогрецької мови.
2. Етапи розвитку давньогрецької мови.
3. Давньогрецька мова в Україні.

План семінарського заняття

1. Історія давньогрецької мови.
2. Етапи розвитку давньогрецької мови.
3. Давньогрецька мова в Україні.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Грецизми в сучасній українській мові.

2. Вивчення давньогрецької мови в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Дайте характеристику давньогрецькій мові.
2. Як етапи розвитку давньогрецької мови?
3. Як розвивалась давньогрецька мова в Україні.
4. Назвіть грецизми в сучасній українській мові.
7. Особливості вивчення давньогрецької мови в Україні.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [3, 4];

Додаткові[1, 4; 8]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [2,3,6,8]

Міжнародні видання: [4,8]

Тема 5. Фонетика давньогрецької мови. Алфавіт і графіка давньогрецької мови.

План лекційного заняття

1. Давньогрецький алфавіт.
2. Вокалізм давньогрецької мови.
3. Консонантизм давньогрецької мови.
4. Правила наголошення в давньогрецькій мові.

План семінарського заняття

1. Давньогрецький алфавіт.
2. Вокалізм давньогрецької мови.
3. Консонантизм давньогрецької мови.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Крилаті вислови грецькою мовою.
2. Грецизми в науковій мові.

Питання для самоконтролю

1. Розкажіть давньогрецький алфавіт напам'ять.
2. Система вокалізму давньогрецької мови.
3. Система консонантизму давньогрецької мови.
4. Назвіть основні правила наголошення в давньогрецькій мові.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [3, 5];

Додаткові[4; 7, 8, 11]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [2-4]

Міжнародні видання: [6,7]

Тема 6. Риторика як наука та мистецтво

План лекційного заняття

1. Риторика як наука та мистецтво.
2. Риторика Давньої Греції.
3. Риторика Давнього Риму.

План семінарського заняття

1. Риторика як наука та мистецтво.
2. Риторика Давньої Греції.
3. Риторика Давнього Риму.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Крилаті вислови латинською та грецькою мовами.

План індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Жанри риторики.
2. Риторика Давньої Греції. Аристотель та його праця «Риторика»
3. Риторика Давнього Риму

Питання для самоконтролю

1. Що являє собою риторика як наука та мистецтво.
2. Жанри риторики.
3. Риторика Давньої Греції. Аристотель та його праця «Риторика»
4. Риторика Давнього Риму.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [1,3];

Додаткові[1, 4; 8]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [2,3]

Міжнародні видання: [4,8]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ2.Основи класичного літературознавства.

Тема 7. Давня Греція.

План лекційного заняття

1. Проблема генезису і функції жанрів;
2. Проблема інтерпретації тексту;
3. Проблема автентичності тексту;
4. Проблема датування.

План семінарського заняття

1. Проблема генезису і функції жанрів;
2. Проблема інтерпретації тексту;
3. Проблема автентичності тексту;
4. Проблема датування.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Зв'язок зазначених проблем з безпекою текстів.
2. Формування корпусу текстів в різні історичні епохи.
3. Зв'язок грецької словесності з крито-мікенської культурою.
4. Поняття крито-мікенської культури. проблема писемності.
5. Лінійне письмо і Майкл Вентрис.
6. Алфавітний лист і Діпілонських амфора.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть проблему генезису і функції жанрів у давньогрецькій літературі;
2. Назвіть проблему інтерпретації тексту у давньогрецькій літературі;
3. Назвіть проблему автентичності тексту у давньогрецькій літературі;
4. Назвіть проблему датування у давньогрецькій літературі.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [5];

Додаткові[1, 4; 8]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [2]

Міжнародні видання: [4,8]

Тема 8. Проблеми вивчення давньогрецького епосу.

План лекційного заняття

1. Фрідріх Вольф і "Prolegomena ad Homerum" (1795).

2. Два вузла "гомерівського питання". Теорія Перрі-Лорда і рішення "гомерівського питання".
3. Поняття формульного стилю. Формули лексико-метричні і тематичні.
4. Формули і загальний принцип симетрії в організації епічного тексту.

План семінарського заняття

1. Фрідріх Вольф і "Prolegomena ad Homerum" (1795).
2. Два вузла "гомерівського питання":
 - Один автор або багато авторів?
 - Письмовий характер або усний?
3. Теорія Перрі-Лорда і рішення "гомерівського питання".
4. Поняття формульного стилю. Формули лексико-метричні і тематичні.
 5. Дистрибутивний характер формули.
 6. Формули і загальний принцип симетрії в організації епічного тексту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Композиція гомерівських поем.
2. Епічна картина світу. Оповідальна техніка епосу.
3. "Гомеровский діалект" - лінгвістична характеристика.
4. Поняття Kunstsprache і його лінгвістичні та філологічні аспекти.
5. Гесіод і епічна традиція. Прикмети традиційного епосу в поезії Гесіода і основні розбіжності з ним.
6. Типологія дидактичного епосу і проблема авторського "я" в "Працях і днях".
7. Композиція поеми «Труди і дні»; асоціативний принцип побудови тексту. Неепічні прийоми розповіді в тексті "Трудов і днів" (приказка, гнома, умовляння, байка).
8. Проби відродження епічного жанру в елліністичну і римську епоху.
9. Трансформація епічних тем і мотивів у "Аргонавтика" Аполлонія Родоського. Вергілій і Гомер.

Питання для самоконтролю

1. Фрідріх Вольф і "Prolegomena ad Homerum" (1795).
2. Назвіть два вузла "гомерівського питання".
3. Назвіть теорію Перрі-Лорда і рішення "гомерівського питання".
4. Поняття формульного стилю.
5. Формули лексико-метричні і тематичні.
6. Дистрибутивний характер формули.
7. Формули і загальний принцип симетрії в організації епічного тексту.

Рекомендовані літературні джерела:

- Основні [1-4];
 Додаткові [1, 4; 8]
 Інформаційні ресурси в Інтернеті: [2]
 Міжнародні видання: [4,8]

Тема 9. Типологія грецької лірики

План лекційного заняття

1. Проблема ліричного "я" в античній ліриці і небезпеки модернізації.
2. Проблема поетичної метафори.
3. Декламаційна лірика.

План семінарського заняття

1. Проблема ліричного "я" в античній ліриці і небезпеки модернізації.
2. Декламаційна лірика.
3. Проблема поетичної метафори.
4. Проблема ямба як фольклорного та літературного жанру, типологія масок і тем.
5. Зв'язок ямба з обрядом і з давньої комедією.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Специфіка давньогрецької драми.
2. Пристрій античного театру.
3. Проблема сценічного втілення тексту. Музика і текст. Хор і актори. Костюми і декорації.
4. Трагедія. Проблема генезису трагедії, її історія та сучасний стан.
5. Трагедія і попередні жанри античної літератури: типологія взаємозв'язку.
6. Структура грецької трагедії і її зміна від Есхіла до Еврипиду.

Питання для самоконтролю

1. В чому полягає проблема ліричного "я" в античній ліриці і небезпеки модернізації.
2. В чому полягає проблема поетичної метафори.
3. Що таке декламаційна лірика.
4. В чому полягає проблема ямба як фольклорного та літературного жанру, типологія масок і тем.
5. В чому зв'язок ямба з обрядом і з давньої комедією.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [5];

Додаткові[1, 4; 8]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1]

Міжнародні видання: [4,8]

Тема 10. Давній Рим.

План лекційного заняття

1. Ідеологія ранньої Римської республіки (5-3 ст до н.е.). Ставлення римлян до поетично організованих текстів.
2. Римська культура і література до еллінізації.
3. Закони XII таблиць. Свідectва Катона, Цицерона, Горація і т.д. про фігури «пророка» (vates) і «казок» в римському суспільстві.
4. Монополія вищого шару на судочинство та історичні записи. Порівняння з іншими індоєвропейськими народами.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поетична творчість римлян до сер. III в. до н.е.
2. Система латинського вірша. «Сатури вірш».
3. Фольклорна драма.
4. Ателлана. Основні особливості архаїчного латинської мови.

Питання для самоконтролю

1. Особливості римської культура і літератури до еллінізації.
2. Ставлення римлян до поетично організованих текстів. Ідеологія ранньої Римської республіки (5-3 ст до н.е.).
3. Закони XII таблиць. Свідectва Катона, Цицерона, Горація і т.д. про фігури «пророка» (vates) і «казок» в римському суспільстві.
4. Порівняння з іншими індоєвропейськими народами. Монополія вищого шару на судочинство та історичні записи.
5. У чому полягає проблема «непоетичное римлян» в римській традиції і науці Нового часу.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [3];

Додаткові[1, 4; 8]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3]

Міжнародні видання: [4,8]

Тема 11. Рання римська словесність.

План лекційного заняття

1. Лівій Андронік.
2. Переклад «Одіссеї», драми, гімн.
3. Особливості ранньої латинської метрики і адаптації грецького літературної спадщини.
4. Гней Невій. «Пунічна війна» як період еллінізму епос.
5. Еній як елліністичний автор. Енній і Сципіон.

План семінарського заняття

1. Соціальний статус Лівія Андроніка. Роль приватних і державних замовлень в його письменництві.
2. Переклад «Одіссеї», драми, гімн.
3. Особливості ранньої латинської метрики і адаптації грецького літературної спадщини.
4. Гней Невій. «Пунічна війна» як період еллінізму епос.
5. Еній як елліністичний автор. Енній і Сципіон.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Літературний патронаж.
2. Реальна літературна позиція Еннія і пізня традиція про нього (Вергілій, Проперцій, Горацій).
3. «Римські» і елліністичні риси «Анналів».
4. Введення гекзаметра в римську поезію; формування поетичного (епічного) мови.
5. Дидактичні поеми («Делікатеси», «Евгемер», «Епіхарм»).
6. Енній і його школа.

Питання для самоконтролю

1. Соціальний статус Лівія Андроніка; роль приватних і державних замовлень в його письменництві.
2. Переклад «Одіссеї», драми, гімн.
3. Рання латинська метрика і адаптація грецького літературної спадщини.
4. Гней Невій. «Пунічна війна» як період еллінізму епос.
5. Еній як елліністичний автор. Енній і Сципіон.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [4];

Додаткові[1, 4; 8]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3]

Міжнародні видання: [4,8]

Тема 12. Специфіка римської драми.

План лекційного заняття

1. Римська комедія в співвідношенні з грецькими зразками (переклад, імітація, контамінація).
2. Вплив римського фольклору на літературну комедію.
3. Плавт. Проблема зв'язку комедій Плавта в новоаттичній комедії. Композиційні особливості комедій Плавта.
4. Мовні особливості комедій. Маски римської комедії. Сценографія.
5. Плавт і Теренцій.
6. «Полуменандром» Теренція і легенда про «гурток Сципіона».
7. Римська комедія поряд з іншими сценічними жанрами (мім і т. д.).

План семінарського заняття

1. Комедія.
2. Римська комедія в співвідношенні з грецькими зразками (переклад, імітація, контамінація).

3. Вплив римського фольклору на літературну комедію.
4. Плавт. Проблема зв'язку комедій Плавта в новоаттичній комедії.
5. Композиційні особливості комедій Плавта.
6. Мовні особливості комедій. Маски римської комедії. Сценографія.
7. Плавт і Теренцій.
8. «Полуменандром» Теренція і легенда про «гурток Сципіона».
9. Римська комедія поряд з іншими сценічними жанрами (мім і т. д.).

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Трагедія.
2. Роль трагедії в III-II ст до н.е. (Еній, Пакувій, Акцій).
3. Трансформація грецької трагедії в Римі (Евріпід і римські трагіки).
4. Трагедія на римські теми («Претекстата»).
5. Горацій про римської трагедії.
6. Сенека і пізніша трагедія.
7. Трагедії Сенеки і їх грецькі «прообрази».

Питання для самоконтролю

1. Комедія. Римська комедія в співвідношенні з грецькими зразками (переклад, імітація, контамінація).
2. Вплив римського фольклору на літературну комедію.
3. Плавт в новоаттичній комедії.
4. Композиційні особливості комедій Плавта.
5. Мовні особливості комедій. Маски римської комедії. Сценографія.
6. Плавт і Теренцій. «Полуменандром» Теренція і легенда про «гуртку Сципіона».
7. Римська комедія поряд з іншими сценічними жанрами (мім і т. д.).

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [1 - 3];

Додаткові[1, 4; 8]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [2]

Міжнародні видання: [4,8]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Основи класичної філології»

Денна форма навчання

Таблиця 4.1

Модулі	Модуль 1 - (100 балів)						Диференційований залік - 50 балів Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Диференційований залік)	
Загальна кількість балів за змістовим модулем №1	20							Модульна контрольна робота №1 – 5 балів
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6		
Відповідь на семінарському занятті		3	3	3	3	3		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Загальна кількість балів за змістовим модулем №2	30							Модульна контрольна робота №2- 5 балів
Теми	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12		
Відповідь на семінарських заняттях	3	3	3		3	3		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	5							
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання MOODLE	5							

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (100 балів)						Диференційований залік - 50 балів Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Диференційований залік)	
Загальна кількість балів за змістовим модулем №1	20							Модульна контрольна робота №1 – 20 балів
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6		
Відповідь на семінарському занятті					20			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Загальна кількість балів за змістовим модулем №2	30							
Теми	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12		

Відповідь на семінарських заняттях									
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	10								

Таблиця 4.2

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти бакалаврів
для денної/ заочної форм навчання**

Кількість балів	Критерії оцінювання
3/20	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-2/1-19	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів – денна форма навчання / 20 балів – заочна форма навчання.

**Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи для денної/
заочної форм навчання**

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	3 /12
Тестовий блок (закритої форми)	1 /4
Тестовий блок (відкритої форми)	1 /4
Всього	5/20

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3/12
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1-2/1-11
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку (відкритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1/4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише одного визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	0,5/2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Таблиця 4.6

Критерії оцінювання тестового блоку (закритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно всі тестові завдання.	1/4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно половину тестових завдань.	0,5/2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив не правильно всі тестові завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі реферату та презентації і оцінюється від 0 до 10 балів.

Таблиця 4.7

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти для денної/заочної форм навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання
5/10	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготування по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
1-4/1-9	Послідовність, логічність написання реферату, але без підготування презентації.
0	Не написання реферату та презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця 4.8

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

60-69	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою ("зараховано", "не зараховано") і вносяться в відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни:

- Диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE;
- реферати;
- усні та письмові відповіді;
- контрольна робота.

6.ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Перелік питань до поточного контролю.

Змістовний модуль 1.

1. Предмет курсу «Основи класичної філології».
2. Поняття філології, класичної філології.
3. Предмет мовознавства.
4. Предмет літературознавства.
5. Об'єкт вивчення античної літератури.
6. Класичні мови: латинська і давньогрецька мови.
7. Коротка характеристика історії латинської мови.
8. Етапи розвитку латинської мови.
9. Латинська мова в Україні.
10. Латина як мова канцелярії.
11. Українська латиномовна література.
12. Латинський алфавіт.
13. Вокалізм латинської мови.
14. Консонантизм латинської мови.
15. Складоподіл у латинській мові.
16. Довгота і короткість складу в латинській мові.
17. Правила наголошення в латинській мові.
18. Коротка характеристика історії давньогрецької мови.
19. Етапи розвитку давньогрецької мови.
20. Давньогрецька мова в Україні.
21. Давньогрецький алфавіт.
22. Вокалізм давньогрецької мови.
23. Консонантизм давньогрецької мови.
24. Правила наголошення в давньогрецькій мові.
25. Риторика як наука та мистецтво.
26. Риторика Давньої Греції.
27. Риторика Давнього Риму.

Змістовний модуль 2.

1. Проблема генезису і функції жанрів;
2. Проблема інтерпретації тексту;
3. Проблема автентичності тексту;
4. Проблема датування.
5. Фрідріх Вольф і "Prolegomena ad Homerum" (1795).
6. Два вузла "гомерівського питання".
7. Теорія Перрі-Лорда і рішення "гомерівського питання".
8. Поняття формульного стилю. Формули лексико-метричні і тематичні.
9. Дистрибутивний характер формули.
10. Формули і загальний принцип симетрії в організації епічного тексту.
11. Проблема ліричного "я" в античній ліриці і небезпеки модернізації.
12. Проблема поетичної метафори.
13. Декламаційна лірика.
14. Проблема ямба як фольклорного та літературного жанру, типологія масок і тем.
15. Зв'язок ямба з обрядом і з давньої комедією.
16. Римська культура і література до еллінізації.

17. Ідеологія ранньої Римської республіки (5-3 ст до н.е.). Ставлення римлян до поетично організованих текстів.
18. Закони XII таблиць. Свідectва Катона, Цицерона, Горація і т.д. про фігури «пророка» (vates) і «казок» в римському суспільстві.
19. Монополія вищого шару на судочинство та історичні записи. Порівняння з іншими індоєвропейськими народами.
20. Проблема «непоетичное римлян» в римській традиції і науці Нового часу.
21. Лівій Андронік. Його соціальний статус; роль приватних і державних замовлень в його письменництві.
22. Переклад «Одіссеї», драми, гімн.
23. Особливості ранньої латинської метрики і адаптації грецького літературної спадщини.
24. Гней Невій. «Пунічна війна» як період елінізму епос.
25. Еній як еліністичний автор. Енній і Сципіон.
26. Комедія. Римська комедія в співвідношенні з грецькими зразками (переклад, імітація, контамінація).
27. Вплив римського фольклору на літературну комедію.
28. Плавт. Проблема зв'язку комедій Плавта в новоаттичній комедії.
29. Композиційні особливості комедій Плавта.
30. Мовні особливості комедій. Маски римської комедії. Сценографія.
31. Плавт і Теренцій.
32. «Полуменандром» Теренція і легенда про «гуртку Сципіона».
33. Римська комедія поряд з іншими сценічними жанрами (мім і т. д.).

Перелік питань до підсумкового контролю.

1. Поняття філології, класичної філології.
2. Предмет мовознавства.
3. Предмет літературознавства.
4. Об'єкт вивчення античної літератури.
5. Класичні мови: латинська і давньогрецька мови.
6. Коротка характеристика історії латинської мови.
7. Етапи розвитку латинської мови.
8. Складоподіл у латинській мові.
9. Довгота і короткість складу в латинській мові.
10. Правила наголошення в латинській мові.
11. Коротка характеристика історії давньогрецької мови.
12. Етапи розвитку давньогрецької мови.
13. Давньогрецька мова в Україні.
14. Давньогрецький алфавіт.
15. Вокалізм давньогрецької мови.
16. Консонантизм давньогрецької мови.
17. Правила наголошення в давньогрецькій мові.
18. Риторика як наука та мистецтво.
19. Риторика Давньої Греції.
20. Риторика Давнього Риму.
21. Проблема генезису і функції жанрів;
22. Проблема інтерпретації тексту;
23. Проблема автентичності тексту;

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. **Голубовська І.О.** Антропологічна лінгвістика і класичні мови: можливості дослідження / І. О. Голубовська // Іноземна філологія. – 2010. – Вип. 122. – С. 14-20.
2. **Голубовська І.О.** Класичні мови у контексті сучасного мовознавства: епістемі, метамова, інструментарій / І.О. Голубовська // *Studia linguistica*. – 2014. – Вип. 8. – С. 3-10.
3. **Енциклопедичний словник класичних мов** / Л.Л. Звонська, Н.В. Корольова, О.В. Лазер-Паньків та ін.; за ред. Л.Л. Звонської. – 2-е вид., випр. і допов. – К. : ВПЦ «Київ. Ун-т», 2017. – 552 с.
4. **Клименко Ніна, Головач Уляна, Павленко Леонід, Савенко Андрій, Ясіновський Андрій.** Неперервна філологія: класичні, візантилогічні та неоелліністичні студії в Україні ХХ століття / відп. ред. Ніна Клименко. – Львів, вид-во Львів. Політехніки, 2014. – 270 с.
5. **Микитенко Ю.О.** Антична спадщина і становлення нової української літератури. – К.: Наукова думка, 1991. – 156 с.
6. **Наливайко Д.С.** “Поетика” Арістотеля і новоевропейські літератури // *Всесвіт*, 1978, № 12. – С. 155-161.
7. **Німчук В.В.** Мовознавство на Україні в XIV-XVII ст. – К.: Наук. думка, 1985. – 224 с.
8. **Павленко Л.В., Звонська Л. Л.** Українська класична філологія : довідник. – К. : Київ. ун-т, 2014. – 320 с.

Допоміжна:

1. **Борецький М.** Невичерпні скарби античності // *Антична література. Хрестоматія*. – Львів: Світ, 1995. – С.261-277.
2. **Коцербуба О. М.** Лінгвістичні ідеї Данте і їх вплив на європейське мовознавство [Текст]: автореферат... канд. філол. наук, спец.:10.02.15 – загальне мовознавство / Коцербуба О. М. – К.: Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. – 16 с.
3. **Латинська мова в Україні XV – початку XVIII століття:** монографія / В.М. Миронова, С.П. Гриценко, Н.В. Корольова, О.М. Косіцька, О.М. Кошій, Р.А. Щербина; [відп. ред. В.М. Миронова]. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2014. – 591 с.
4. **Лучканин С.М.** Ренесансні граматики класичних мов: прогрес чи регрес у розвитку граматичної теорії // *Київський університет як осередок національної духовності, науки, культури: матеріали науково-теоретичної конференції, присвяченої 165-річчю університету (Гуманітарні науки, частина II)*. – К.: ВЦ “Київ.ун-т”, 1999. – С.53-57.
5. **Лучканин С.М.** Латиномовні граматики румунської мови кінця XVIII-початку XIX ст. // *Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Вісник. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. Випуск 9*. – К.: ВПЦ “Київський ун-т”, 2000. – С.48-51.
6. **Лучканин С.М.** Голос античності у творах Юрія Мушкетика // *Київ*. – 2010. – № 2. – С. 175-184.
7. **Макар І.С.** Спеціальність «класична філологія» у Чернівецькому університеті за румунського періоду // *Dialogul slaviștilor la începutul secolului al XXI-lea*. – Anul IV, nr. 1/2015. – Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Facultatea de litere. Departamentul de limbi și literaturi slave / Editori: Balázs Katalin, Herbil Ioan. – Cluj- Napoca: Casa Cărții de Știință, 2015. – С. 345-354.
8. **Наливайко Д.С.** Теорія літератури й компаративістика. – К.: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. – 347 с.

9. **Наливайко Д.С.** Компаративістика й історія літератури. – Харків: Акта, 2007. – 426 с.
10. **Німчук В.В.** „Лексіконъ латинский” Є.Славинецького та
11. **Оленич Р.М.** Прісціан і антична граматика. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1974. – 140 с.
12. **Підлісна Г.Н.** Світ античної літератури. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Наук. думка, 1989. – 168 с.
13. **Собуцький М.А.** Мовна ситуація західноєвропейського середньовіччя в аспекті мовно-культурної взаємодії. Автореф. дис. ...доктора філол. наук. – К., 1999. – 32 с.
14. **Собуцький М.А.** Мовно-культурний простір західноєвропейського середньовіччя. – К.: Ін-т історії України НАН України, 1997. – 208 с.
15. **Стецюк В.** Клясична філологія //Енциклопедія українознавства [перевид. в Україні]. Т.3. – Львів, 1994. – С.1047-1049.
16. **Страшенко Ольга.** Поетичні переклади та присвяти світочам зарубіжної літератури, перекладачам і фахівцям-«зарубіжникам» / Ольга Страшенко – К.: Видавн. дім Дмитра Бураго, 2018. – 156 с.

Інтернет-ресурси:

1. Тимошенко Б.А.Якми говоримо [Електронний ресурс] / Б.А. Тимошенко – Режим доступу : <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
2. Voice of America [Electronic resource]. – Way of access : <http://www.voanews.com/>
3. ZN, UA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dt.ua/>.
4. МЕТА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.meta.ua/>.
5. The Telegraph [Electronic resource]. – Way of access : <http://www.telegraph.co.uk>.
6. Zinken J. Metaphors, Stereotypes, and the Linguistic Picture of the World: Impulses from the Ethnolinguistic School of Lublin [Electronic resource] / J. Zinken // Metaphorik.de. – 2004. – № Режимдоступудожурн. : <http://www.metaphoricde/07>.
7. The Free Encyclopedia [Electronic resource]. – Way of access : <http://en.wikipedia.org/wiki>.

Міжнародні видання

1. Bowra C.M. Landmarks in Greek Literature. London, 1970.
2. Cambridge History of Classical Literature. V. 1-2. Cambridge, 1985.
3. Cambridge History of Literary Criticism. V.1: Classical Criticism. Ed. G. Kennedy. Cambridge, 1989
4. A Companion to Hellenistic Literature. Ed. J. Clauss, M. Cujpers. Malden–Oxford, 2010.
5. Conte G. B. Latin Literature. Baltimore and London, 1994.
6. Fantham E. Roman Literary Culture. Baltimore and London, 1996.
7. Paulys Real-Encyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft. Neue Bearbeitung bei G. Wissowa hrsg. von W. Kroll. Stuttgart, 1894.
8. Pfeiffer R. History of Classical Scholarship. Oxford, 1968.
9. The Oxford Classical Dictionary. Oxford, 1968
10. Webster T.B. L. Hellenistic Poetry and Art. New York, 1964.

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Основи класичної філології»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання у галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальність 035 «Філологія»

ОПП: «Германські мови та літератури (переклад включно)»

Програма навчальної дисципліни «Основи класичної філології» розроблена для підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі перекладу.

В програмі зазначається мета навчальної дисципліни «Основи класичної філології», суть якої полягає в ознайомленні з історією розвитку європейських мов та літератур, зокрема в античний період, а також стислий огляд головних проблем сучасної класичної філології як наукової дисципліни; створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок студентів-філологів.

Основними завданнями робочої програми навчальної дисципліни «Основи класичної філології» є:

- ознайомити студентів з класичними європейськими мовами;
- ознайомити студентів з античною літературою;
- вивчити базові теоретичні положення, поняття й терміни класичної філології як системи уявлень про міжмовну й міжкультурну комунікацію; аспекти, моделі, методи, основні закономірності філології;
- вивчити історію й розвиток теорії класичної філології в Україні й у світі;
- оволодіти основними поняттями основ класичної філології.

У змісті програми в кожній темі зазначається план лекційного заняття, план семінарського заняття, план самостійної роботи здобувачів вищої освіти, питання для самоконтролю, а також перелік необхідної літератури.

У кінці навчальної програми наведено ретельно відібрану бібліографію, професійно з методологічного погляду структуровану на основну, нормативну, додаткову та інтернет-джерела.

Зауважень стосовно змісту та оформлення немає.

З огляду на викладене вище, вважаємо, що в цілому робоча програма навчальної дисципліни «Основи класичної філології» може бути рекомендована для використання в освітньому процесі.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент
професор кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Л.В. Онучак

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Основи класичної філології»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання у галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальність 035 «Філологія» ОПП: «Германські мови та літератури (переклад включно)»

Запропонована програма з дисципліни «Основи класичної філології» є вибірковою для студентів-філологів і має на меті підготовку кваліфікованих фахівців, які в майбутньому оволодіють англійською та німецькою мовами. Загальна мета програми полягає в тому, щоб ця дисципліна стала засобом подальшого розвитку студентів, оскільки має скерованість на сприйняття наукових категорій філології як окремих систем зі складними структурами (класичне мовознавство і класичне літературознавство).

Робоча програма конкретно визначає мету та призначення дисципліни у підготовці фахівця, точно подає завдання теоретичного курсу, а також має чітке уявлення про об'єкт і предмет дисципліни, що, без сумніву, дає можливість їй логічно структурувати програму таким чином, щоб вона чітко корелювала з поставленими задачами для студентів. Так, програмою справді зручно користуватися, оскільки вона складається з чітко структурованих розділів, а саме: вступу; навчально-тематичного плану; змісту тем дисципліни; планів лекцій; планів практичних занять та завдань для самостійної роботи; методичних рекомендацій до засвоєння дисципліни; критеріїв оцінювання знань; запитань до заліку; запитань до іспиту; списку рекомендованої літератури.

Зміст тем дисципліни стисло подає суть кожної теми, вказує на літературу та основні терміни і поняття до теми.

Плани лекцій складаються з переліку питань та рекомендованої літератури до кожної теми.

Плани практичних занять та завдань для самостійної роботи диференційовано за такими підрозділами: завдання для практичних занять та завдання для самостійної роботи. Кожен з цих підрозділів, в свою чергу, виділяє теоретичну та практичну частини.

Після кожної теми подано перелік літератури для засвоєння матеріалу. У кінці навчально-методичного комплексу наведено ретельно відібрану бібліографію, професійно з методологічного погляду структуровану на основну, нормативну, додаткову та інтернет-джерела.

З огляду на викладений вище аналіз, вважаємо, що в цілому робоча програма з дисципліни «Основи класичної філології» може бути рекомендована для використання в освітньому процесі.

Рецензент:

д.філол.н., доцент, професор
кафедри правничої лінгвістики

Л.В. Чайка